

Dosarul nr. 3ra-1101/18

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud: N. Berbec)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secrieru, A. Danilov, I. Cimpoi)

ÎNCHEIERE

5 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de
Societatea pe Acțiuni „Sanfarm-Prim”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni
„Sanfarm-Prim” împotriva Consiliului raional Hîncești cu privire la abrogarea parțială
a deciziei nr. 03/23 din 10 iunie 2016 și obligarea prelungirii contractului de arendă,

împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Sanfarm-Prim” și a fost menținută
hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 22 iulie 2016 reclamanta SA „Sanfarm-Prim” a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Consiliului raional Hîncești cu privire la abrogarea
parțială a deciziei nr. 03/23 din 10 iunie 2016 și obligarea prelungirii contractului de
arendă.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin decizia nr. 03/23 din 10 iunie
2016 „Cu privire la demersul SA „Sanfarm-Prim”, Consiliul raional Hîncești și-a expus
acordul privind prelungirea contractului de locațiune în privința a două localități
Bobeica și Boghiceni și a modificat decizia nr. 05/12 din 02 octombrie 2015 privind
darea în locațiune SA „Sanfarm-Prim”, instituție farmaceutică cu capital majoritar de
stat (99,11%), a spațiilor destinate activității farmaceutice din incintele instituțiilor
medico-sanitare publice din rl. Hîncești, prin excludere din anexa nr. 1 a IMSP Centrul
de Sănătate Hîncești și IMSP Centrul de Sănătate Cărpineni.

A specificat că, decizia pârâtului nu conține motivele care au stat la baza emiterii
acesteia. Mai mult ca atât, prin decizia menționată se încalcă grav prevederile Hotărârii

Guvernului RM nr. 103 din 08 februarie 2008. Legii cu privire la activitatea de întreprinzător, Legii cu privire la activitatea farmaceutică, Legii cu privire la ocrotirea sănătății, Legii privind conflictul de interese și Legii concurenței.

A susținut că, în cadrul Centrului Medicilor de Familie din întreaga țară (reorganizate în centre de sănătate) activau, în baza unui Regulament provizoriu de organizare și funcționare, aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 60 din 21 februarie 2008, Secții de asistență cu medicamente și dispozitive medicale (farmacii), care nu au fost supuse licențierii și care nu corespundeau cerințelor stabilite de legislație pentru activitatea farmaceutică.

A afirmat că, în scopul ajustării acestor secții la normele legale, respectiv pentru a fortifica prestarea serviciilor farmaceutice și asigurarea accesului populației la medicamente eficiente, inofensive și de bună calitate, Guvernul Republicii Moldova a aprobat Hotărârea nr. 103 din 06 februarie 2008 privind crearea rețelei de farmacii raionale, conform căreia s-a decis ca secțiile respective să fie preluate de către SA „Sanfarm-Prim”, întreprindere cu capital majoritar de stat (99,11%), fondată și gestionată de Ministerul Sănătății.

A invocat că, prin decizia Consiliului raional Hîncești nr. 05/12 din 02 octombrie 2015, s-a decis transmiterea în locațiune către SA „Sanfarm-Prim”, instituție farmaceutică cu capital majoritar de stat (99,11%), a spațiilor destinate activității farmaceutice din incintele instituțiilor medico-sanitare publice din rl. Hîncești conform anexei nr. 1, cu transmiterea în folosință pe un termen de 10 ani.

A menționat că, la data de 12 decembrie 2012, Consiliul raional Hîncești, prin decizia nr.07/14 cu privire la examinarea unor notificări ale Oficiului teritorial Hîncești al Cancelariei de Stat, a rectificat decizia nr. 05/12 din 02 octombrie 2015, substituind cuvântul „comodat” cu „locațiune”.

A notat că, la data de 28 decembrie 2012, a fost încheiat cu IMSP Centrul Medicilor de Familie Hîncești contractul de locațiune nr. 02/12 pe un termen de 10 ani.

A subliniat că, în legătură cu faptul că imobilele în care sunt amplasate instituțiile medicale respective, nu erau înregistrate la oficiile cadastrale teritoriale, a fost modificat termenul contractului de locațiune și, anume, pe un termen de 02 ani și 11 luni.

A evidențiat că, la sfârșitul anului 2012 și începutul anului 2013, Consiliul raional Hîncești, întru îndeplinirea Hotărârii Guvernului nr. 103 din 08 februarie 2008 cu privire la crearea rețelei de farmacii raionale, a finisat procedura de înregistrare a imobilelor în care sunt amplasate instituțiile medicale din raion, la oficiul teritorial cadastral.

A precizat că, în acest context, președintele raionului Hîncești a solicitat SA „Sanfarm-Prim” intensificarea procedurii de deschidere a farmaciei în incinta IMSP Centrul Medicilor de Familie Hîncești și a filialelor acesteia în incintele instituțiilor medicale indicate în anexa la decizie și contract.

A subliniat că, a făcut tot posibilul pentru a deschide farmacia în termeni scurți, dar, totodată a extins în mai multe sate rețeaua de filiale ale farmaciei SA „Sanfarm-Prim” și anume, în Cărpineni, Bobeica, Boghicieni, iar în lucru este filiala Nemțeni și

urmează celelalte sate.

A relatat că, la deschiderea acestor farmacii s-au făcut investiții, în special la farmaciile din IMSP Centrul de Sănătate Hîncești și Spitalul Cărpineni, care încă nu au fost recuperate în totalitate, deoarece farmaciile activează de mai puțin timp decât cel indicat în actele de predare-primire.

A relevat că, prin decizia nr. 03/23 din 10 iunie 2016, Consiliul raional Hîncești a anulat o parte a contractului de locațiune și anume, obiectul principal - locațiunea cu IMSP Centrul de Sănătate Hîncești, unde se află farmacia principală, de aceea o consideră ilegală și neîntemeiată.

A comunicat că, vizibilitatea anumitor interese ale conducerii raionului Hîncești, rezultă din răspunsul președintelui raionului Hîncești nr. 024-20/1-178 din 25 martie 2016.

A declarat că, motivele indicate de președintele raionului Hîncești nu sunt plauzibile, deoarece la 18 aprilie 2013, Judecătoria Centru, mun. Chișinău s-a expus asupra acestor motive și a constatat că amplasarea farmaciei SA „Sanfarm-Prim” este legală și nu încalcă Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr. 1456 din 25 mai 1993.

A mai relatat că, alte două farmacii (SRL „Sindbiodan”) au fost deschise cu aproximativ 3-4 luni anterior farmaciei SA „Sanfarm-Prim”.

A învederat că, a respectat întocmai condițiile contractului de locațiune, inclusiv și procedura de prelungire a acestuia. Astfel, la data de 01 noiembrie 2015, a depus pachetul de documente privind prelungirea contractului de locațiune nr. 02/12 din 28 decembrie 2012, însă neprimind nici un acord de prelungire, a mai depus o cerere.

A susținut că, decizia Consiliului raional Hîncești nr. 03/23 din 10 iunie 2016 „Cu privire la demersul SA „Sanfarm-Prim”, nu reflectă situația celorlalte localități indicate în anexa la decizia nr. 05/12 din 02 octombrie 2015. De asemenea, nu prevede termenul de valabilitate pentru celelalte localități unde activează deja filiale, dar și termenul de predare a spațiilor. Acest fapt denotă că decizia a fost emisă fără a fi apărut interesul public, adică cel al cetățenilor din întreg raionul Hîncești.

A menționat că, la data de 10 martie 2016, Guvernul Republicii Moldova, în scopul îmbunătățirii managementului și perfecționării reglementărilor din domeniul medicamentului și activității farmaceutice, precum și asigurării accesului populației la medicamente de calitate, a emis dispoziția nr. 29-d, prin care a aprobat planul de acțiuni pe anul 2016 pentru soluționarea unor probleme identificate în domeniul medicamentului și activității farmaceutice. Însă, Consiliul raional Hîncești, prin decizia nr. 03/23 din 10 iunie 2016, întreprinde acțiuni împotriva actelor Guvernului Republicii Moldova.

A solicitat anularea pct. 5-7 din decizia Consiliului raional Hîncești nr. 03/23 din 10 iunie 2016 „Cu privire la demersul SA „Sanfarm-Prim” și obligarea Consiliului raional Hîncești să prelungească contractul de locațiune nr. 02/12 încheiat cu IMSP Centrul Medicilor de Familie Hîncești pe termenul indicat inițial (prevăzut în pct. 4.1 al contractului – 24 decembrie 2022).

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

acțiunea depusă de SA „Sanfarm-Prim”, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SA „Sanfarm-Prim” și a fost menținută hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Hîncești, sediul Central.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că filiala SA „Sanfarm-Prim” din Hîncești a fost deschisă la 90 metri de la farmacia „Ghedeon Richter” care activa deja în acel moment, iar filiala din satul Cărpineni a fost amplasată la o distanță de 3 metri de la farmacia „Sindbiodan”, care la fel activa la acel moment.

Conform datelor Primăriei or. Hîncești, populația acestuia constituie aproximativ 16 mii locuitori, iar la momentul înființării farmaciei SA „Sanfarm-Prim”, activau deja șapte farmacii, ceea ce contravine prevederilor art. 19 alin. (5) din Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr. 1456 din 25 mai 1993. Or, conform normei de drept enunțate, pentru înființarea farmaciei se stabilesc normative demografice. Numărul de locuitori este dovedit prin adeverința eliberată de autoritatea administrației publice locale. În municipii, orașe, centre raionale și alte localități cu statut de oraș o farmacie se înființează la un număr de la 3000 până la 4000 de locuitori.

Totodată, instanța de apel a menționat că conform Hotărârii Guvernului nr. 103 din 06 februarie 2008 privind crearea rețelei de farmacii raionale, s-a propus autorităților administrației publice locale să transmită în proprietatea publică a statului spațiile ocupate de farmaciile centrelor medicilor de familie (fostele secții ale farmaciilor spitalicești raionale) și bunurile acestor farmacii, cu transmiterea ulterioară în gestiunea economică a SA „Sanfarm-Prim”.

Iar, potrivit ordinul Ministrului Sănătății nr. 440 din 15 mai 2012 cu privire la fortificarea prestării serviciilor farmaceutice, directorii instituțiilor medico-sanitare publice Centre ale Medicilor de Familie vor înainta Consiliilor municipale/raionale, în termen de 10 zile, demersuri privind transmiterea spațiilor ocupate de către Secțiile asistență cu medicamente și dispozitive medicale (farmacie) a Centrelor Medicilor de Familie și filialele acestora, inclusiv din Centrele de Sănătate autonome către SA „Sanfarm-Prim”, cu încheierea până la 31 decembrie 2012, a contractelor de comodat, pe un termen de cel puțin 10 ani.

În consecință, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a menționat că potrivit actelor cauzei SA „Sanfarm-Prim” a fost amplasată în incinta Centrului de Sănătate Hîncești și anume, în holul acestuia, care, însă, nu poate fi catalogată ca „fonduri neutilizate”, or aceasta este o încăpere centrală într-un edificiu public, în jurul căreia sunt grupate celelalte încăperi sau birouri, fie face legătura între intrare și celelalte birouri ale edificiului.

La data de 04 iulie 2018 Societatea pe Acțiuni „Sanfarm-Prim” a declarat recurs împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțând o hotărâre de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, deși instanța de fond a constatat că reprezentantul pârîtului nu avea împuterniciri, în actul judecătoresc a făcut referire la declarațiile acestuia.

A mai menționat că, instanțele inferioare nu au luat în considerație probele prezentate în susținerea poziției sale, iar pe cele care le-a examinat le-a interpretat în așa mod încât să se înțeleagă că SA „Sanfarm-Prim” a amplasat farmacia în holul Centrului de Sănătate Hîncești, fără acordul prealabil al proprietarului imobilului – Consiliul raional Hîncești. La caz, menționează că farmacia este constituită din două încăperi, din care un spațiu este destinat depozitului utilajului neutilizat, iar în holul instituției este amplasat doar spațiul cu aparatul de casă și ghișeul de deservire a populației, fapt confirmat prin schema de amplasare a farmaciei.

A specificat că, la momentul emiterii deciziei Consiliului raional Hîncești, prin care s-a refuzat prelungirea contractului de locațiune cu SA „Sanfarm-Prim”, a fost dat în locațiune o mare parte din holul instituției Centrului Medicilor de Familie Hîncești, către farmacia privată SRL „SinBiodan”. De altfel, farmacia SRL „SinBiodan” este amplasată cu tot spațiul pe care îl deține în holul instituției, situație similară fiind și în IMSP Spitalul Cărpineni, însă circumstanțele date nu au fost analizate de instanțele de judecată.

A specificat că, prin decizia nr. 03/23 din 10 iunie 2016 „Cu privire la demersul SA „Sanfarm-Prim”, nu se reflectă situația celorlalte localități indicate în anexa la decizia inițială nr. 05/12 din 02 octombrie 2015, care nu prevede termenul de valabilitate pentru celelalte localități unde deja activează filiale, dar și termenul de predare a spațiilor. Faptul în cauză denotă că decizia contestată este luată superficial, fără a fi apărut interesul public și cel al cetățenilor din rl. Hîncești.

A relatat că, instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație că există o hotărâre judecătorească irevocabilă, la baza căreia a stat aceleași argumente care le invocă Consiliul raional Hîncești în decizia sa (hotărârea nr. 3ca-1066/13 din 18 aprilie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău).

A relevat că, Consiliul raional Hîncești aprobă decizii discriminatorii pentru agenții economici cu aceleași obiect de activitate, fapt confirmat prin decizia nr. 01/08 din 22 februarie 2018 „Cu privire la modificarea și prolongarea contractelor de locațiune a unor spații din incinta IMSP din raionul Hîncești”.

La data de 08 august 2018, prin intermediul oficiului poștal, Consiliului raional Hîncești a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 03 aprilie 2018.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la data de 07 mai 2018 (f.d. 181).

Astfel, recursul, declarat la data de 04 iulie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți

participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de SA „Sanfarm-Prim” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se

încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SA „Sanfarm-Prim”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul SA „Sanfarm-Prim” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Sanfarm-Prim” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic